

Handläggare
Norell Annika

Datum
2018-11-21

Diarienummer
KTN-2018-0433

Kulturnämnden

Konstprogram för Storvreta idrottshall

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att godkänna upprättat förslag till konstprogram för konstnärlig gestaltning inom projektet Storvreta idrottshall

Sammanfattning

Enligt Riktlinjer för arbetet med Uppsala kommuns konstnärliga gestaltningar ska kulturnämnden godkänna upprättade konstprogram för de olika projekten. Storvreta idrottshall är en ny idrottshall som byggts ihop med den befintliga idrottshallen. Idrottshallen har ingen offentlig konst sedan tidigare. Kulturförvaltningen föreslår nu att ett konstprogram för området godkänns för att göra det möjligt att arbeta vidare med processen med konstnärlig gestaltning för platsen. Nu föreligger konstprogrammet för Storvreta idrottshall.

Ärendet

Bakgrund

I februari 2018 invigdes den nya idrottshallen i Storvreta. Idrott är en stor del av Storvretas identitet och den nya hallen är en viktig mötesplats för hela Uppsala. Kulturförvaltningen satsar särskilt på konst och kultur på landsbygden och detta är ett av de projekt som avdelningen för offentlig konst gör i det arbetet.

Förslaget

Konstprogrammet är framtaget med utgångspunkt i de värden som finns på platsen och de värden som kan tillföras. Storvreta idrottshall är en viktig plats för boende i Storvreta, både för idrott och möten. Konsten kan bidra till ökad trivsel, trygghet och lyfta delar som upplevs passiva och tomma. Den konstnärliga gestaltningen kan hjälpa till att skapa en mer jämlik och mjukare atmosfär. Alla ska känna sig välkomna och hemmahörande på platsen, oavsett om en är spelare eller åskådare.

Medborgardialog

Medborgardialog kommer att utföras med förvaltare från Sport- och rekreationsfastigheter AB, stadsbyggnadsförvaltningen samt representanter och elever från Ärentunaskolan som använder idrottshallen i sin undervisning.

Ekonomiska konsekvenser

I kulturnämndens detaljerade budget för investeringsmedel 2018–2022 för den offentliga konsten finns för Konstprojekt landsbygden annan plats avsatt 2 000 tkr för år 2018 samt preliminärt 2 000 tkr per år 2019-2022. Av dessa föreslås 1 000 tkr avsättas för Storstvreta idrottshall. Därutöver tillkommer skissarvodeskostnad om 50 tkr samt markberedningskostnader om 200 tkr.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson

Direktör, chef för kulturförvaltningen

Bilaga 1: Konstprogram för Storstvreta idrottshall

Bilaga 2: Ritning över idrottshallen

Handläggare
Annika Norell

Diarienummer
KTN-2018-0433

Konstprogram för Storvreta idrottshall

2018-11-21

Innehållsförteckning

Kulturförvaltningens uppdrag för offentlig konst	
Konstprogram	
Bakgrund	
Beslutsprocessen	
Förutsättningar för konstnärlig gestaltning	
Dialog med medborgare	
Värden knutna till platsen	
Kravspecifikationen	
Tänkbara platser	
Tidplan	
Ekonomiska konsekvenser	

Kulturförvaltningens uppdrag avseende offentlig konst

Kulturnämnden ansvarar för kommunens konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Inom kulturförvaltningen ansvarar avdelningen för offentlig konst för konstnärliga gestaltungsprojekt i utomhus- och inomhusmiljö, konstinköp vad gäller konst avsedd för offentliga miljöer i Uppsala kommun, reparationer och underhåll av den offentliga konsten samt pedagogiskt förankringsarbete kring den offentliga konsten. Genom Uppsala kommuns styrdokument, Mål och budget, samt kulturnämndens verksamhetsplan anger de förtroendevalda politikerna de övergripande målen samt de ekonomiska ramarna för den offentliga konsten. Konstärenden, där konstnärliga bedömningar ingår, hanteras och verkställs av sakkunniga tjänstepersoner inom kulturförvaltningen.

Konstprogram

Konstprogrammet är ett övergripande dokument som beskriver förutsättningarna för de konstnärliga insatserna med utgångspunkt i Mål och budget, kulturnämndens verksamhetsplan och beslut om investeringsmedel för konstnärlig gestaltning. Det handlar om förutsättningar, process, riktning, platser och offentlig konst i dynamiskt samspel med verksamheten. Konstprogrammet innehåller förslag på möjliga ytor för konst, ledord och unika värden för det aktuella projektet, historik för platsen och intentioner om vad konsten skulle kunna tillföra.

Bakgrund

Storvreta är Uppsalas tredje största tätort och ligger ca 15 km norr om Uppsala centrum. Storvreta har en lång historia med bosättningar från stenåldern men härstammar till större del från bronsåldern och utvecklades senare till en jordbruksbygd och ett stationssamhälle. Det har länge varit ett stort samhälle med flera verksamheter, år 1929 fanns där fem lantbruk, två snickerifabriker (en av dem tillverkade biografinredning), livsmedelsbutiker, pensionat, järnvägsstation samt en minkfarm.

Storvreta tillhör Ärentuna socken men på grund av avståndet till Ärentuna kyrka byggdes en församlingsgård med kapell som stod färdigt 1979.

Under 1980-talet genomgick Storvreta stora förändringar med två nybyggda bostadsområden, ett ombyggt centrum samt ett bibliotek. Mellan 1980 – 1990 nästan dubblades antal boende i Storvreta.

Storvreta präglas mycket av det stora idrottsintresse som finns där. I orten finns många idrottsföreningar och orten är känd för sin innebandyklubb – Storvreta IBK, som varit världens största klubb. Klubbens A-lag är flerfaldiga svenska mästare efter att ha vunnit Svenska Superligan tre år i rad säsongerna 2009–2012. Varje år anordnar klubben världens största innebandycup Storvretacupen (med 680 anmälda lag) för ungdoms- och juniorlag i innebandy som spelas över hela Uppsala kommun. I Storvreta arrangerar även Storvreta IK Sveriges äldsta fotbollsturnering för ungdomslag, UNT-cupen. Cupen är öppen för pojk- och flicklag och anordnas varje år på flera fotbollsplaner i Storvreta.

I orten finns även ett kulturintresse, år 2003 arrangerades Skandinavians största reggae-festival vid Ekeby Qvarn strax utanför Storvreta. I Ärentunaskolan och Storvreta idrottshall arrangeras även StorCon som är ett tvådagarskonvent för östasiatisk ungdomskultur. Konventet har arrangerats varje år de senaste fyra åren. Konventet arrangeras av Fritid Uppsala (en del av Uppsala kommuns kulturförvaltning), Vattholma Pastorat och ungdomsföreningen Storvreta Kultur & Evenemang. Konventet är drogfritt och religiöst- och politiskt obundet. Sedan 2013 har StorCon erbjudit cosplaytävlingar, liveband och många andra aktiviteter i Storvreta.

Storvreta har haft en idrottshall tidigare men den har inte kunnat tillgodose ortens stora behov. Beslutet om att bygga en ny idrottshall i anslutning till den äldre fattades av Uppsala kommun, idrotts- och fritidsnämnden år 2014. Bygget påbörjades 2016 och den nya hallen invigdes i februari 2018. Hallen är hopbyggd med den befintliga hallen vid Ärentuna skola. Den äldre hallen var från 1970-talet och i dåligt skick. I den nya hallen finns det plats för 288 åskådare, fördubblad plankapacitet, omklädningsrum och ytor för kansli och café. Hallen är 2660 kvadratmeter stor och är delbar i två mindre hallar. Hallen är utrustad för innebandy, handboll, fotboll, basket och m.fl. inomhussporter, men även med shuffleboard, bodyrun, parkour och är tänkt att kunna användas för konserter och andra kulturaktiviteter. Utanför hallen finns fotbollsplaner och en beachvolleybollplan. Storvretas nya idrottshall kostade 59 miljoner att bygga. Hallen ritades av Tengbom Arkitekter på uppdrag från Uppsala kommun Sport- & rekreationsfastigheter AB. Bygget av idrottshallen har präglats av hållbarhet och byggnaden är certifierad enligt Miljöbyggnad nivå Guld.

Storvreta är ett naturskönt område med Fyrisån som slingrar sig genom landskapet. Storvreta idrottshall ligger beläget bland grönskande skog och i anslutning till Storvretabadet. Mellan Jälla och Storvreta ligger Storskogen, som sedan 2016 är ett statligt naturreservat. Området innehåller främst tall, gran och stora stenblock som transporterades dit av inlandsisen för 10 000 år sedan. Storskogen brukar kallas för en trolsk "John Bauer-skog". I Storskogen kan en hitta en Linnéstig samt en del ovanliga och rödlistade arter. Där finns även Trollberget med gigantiska stenblock som bildar hemliga gångar och grottor. Det har påståtts att det bor troll där, därav namnet.

Boende och föreningar i Storvreta kämpade länge för att få till en ny idrottshall genom lobbying, t.ex. facebooksidan "Dags för en riktig sporthall i Storvreta" från 2012 med över 300 gillningar. Innan det beslöts att en ny hall skulle byggas hade det satts upp en skylt med orden "Hall of Shame" på den äldre hallens fasad. Längtan efter en ny idrottshall visade sig också i de hundratals orsbor som kom på hallens invigning i februari 2018. En tjänsteperson som arbetat med projektet sa att ca 1/3 av orsborna var på plats. Hallens roll i orten speglades också i att många kulturföreningar var på plats och såg det som en hall även för deras föreningar. I de medborgardialoger som fördes innan idrottshallen ritades kom det in önskemål att Storvretaborna själva skulle odla träden som hallen senare skulle byggas på, att odla mat på taket och att medborgarna skulle få vara med i det fysiska byggandet av hallen. Dessa önskemål kunde tyvärr inte införlivas, men de visar på det stora engagemang och omtanke för sin ort som finns i Storvreta.

Beslutsprocessen

Beslut rörande den konstnärliga gestaltningen för Storvreta idrottshall följer Uppsala kommuns riktlinjer för offentlig konst. Projektledare från kulturförvaltningen kommer att arbeta med förvaltningens sakkunniggrupp och med representanter från Sport- och rekreationsfastigheter AB. Därtill föreslås även en medborgardialog i en konstkommitté med särskilt fokus på unga. Inledningsvis kommer projektledaren att presentera ett brett urval av konstnärer ur vilket sakkunniggruppen tar fram ett förslag om tre till fem konstnärer och slutligen till vem av dessa konstnärer som bäst svarar mot de uppsatta kriterierna och därmed tillfrågas om uppdraget. Inför det slutliga beslutet kommer projektledaren att samråda med representanter för Sport- och rekreationsfastigheter AB och konstkommittén för att därmed få värdefulla ingångar att ha i åtanke under det konstnärliga gestaltningsarbetet.

Förutsättningar för konstnärlig gestaltning

Konst i offentlig miljö kan sätta fokus på en plats, ge konstnärliga upplevelser, stimulera till samtal och ge möjligheter till reflektion. Konsten kan bryta invanda mönster, skapa debatt, ifrågasätta och ge nya dimensioner. Konst som är en del av stadsbilden kan bidra till att väcka intresse för och synliggöra en plats. Den kan skapa mötesplatser, verka identitetsskapande, ge platsen en unik karaktär och bidra till känslan av trygghet. I arbetet med plats specifika gestaltningar ingår det i konstnärens uppdrag att utgå från den aktuella platsen och medborgare som vistas där, samt närområdets karaktär och historik. Det är därför viktigt att konstnären tar avstamp i konstprogrammet. Det ses som värdefullt att ta vara på tankar och synpunkter som framkommer genom medborgardialogen, samt att erbjuda redskap att förstå och förhålla sig till det konstverk som planeras för Storvreta idrottshall. Den konstnärliga gestaltningen ska vara en integrerad del av platsen samt ha en trygghets- och säkerhetsaspekt. Därtill är det av stor vikt att konstnären ges fritt tolkningsutrymme, för att säkerställa att konsten inte blir styrd och att den konstnärliga gestaltningen ska kunna vidhålla integritet.

Dialog med medborgare

Med en dialog skapas en möjlighet för medborgare att komma med åsikter om aktuella konstprojekt. All dialog med medborgare i processen är rådgivande, inte beslutande. Dialogens mål är att öka transparensen och inflytandet i processen. Medborgardialogen i projektet består av representanter och förvaltare från Sport- och rekreationsfastigheter AB samt representanter och elever från Ärentunaskolan. Idrottshallen används i Ärentunaskolans undervisning. Utifrån detta kan konstnären sedan arbeta vidare med den offentliga gestaltningen samt fortsätta dialogarbetet för att få betydelsefulla värden att ta fasta på. Önskvärt är att konstnären kan fortsätta arbetet med medborgardialog som en del i den konstnärliga processen. Projektledaren från offentlig konst kallar kontinuerligt till möten och för en dialog med gruppen under projektets gång.

Värden knutna till platsen

Storvreta idrottshall är en viktig plats för boende i Storvreta, men även för boende i hela Uppsala – och nationellt i och med Storvretacupen. Storvretas framgångar på idrottsområdet är en stor del av platsens identitet och den nya idrottshallen gestaltar detta. Men hallen är mer än bara en plats att utöva idrott – det är framförallt en mötesplats. Konsten kan här bidra till att skapa möten och mötesplatser och engagera de som rör sig i området. Konsten kan bidra till ökad trivsel, trygghet och lyfta delar som upplevs passiva och tomma. Idrott har länge stämplat som något maskulint kodat. Hallen präglas av hårda material och snabbt tempo. Här kan den konstnärliga gestaltningen hjälpa till att skapa en jämlik och mjukare atmosfär. Alla ska känna sig välkomna och hemmahörande på platsen, oavsett om en är spelare eller åskådare. Konsten kan lyfta att det är mer än en idrottshall och öppna upp platsen för ytterligare intryck och tankar.

Kravspecifikation

I valet av konstnär ska mot hela kommunens konstsamling beaktas kvalitet, mångfald, åldersspridning och genus för att få en så jämlik samling som möjligt. För uppdraget söks en konstnär med kvalificerat konstnärskap och med gedigen konstnärlig utbildning eller motsvarande. Tidigare erfarenhet och praktisk kunskap av gestaltungsuppdrag är önskvärt. Vidare efterfrågas en förmåga av att arbeta med genus- och HBTQ-frågor och att kunna översätta dessa till en bred kommunikation, som har en inkluderande funktion.

Konstnärens gestaltning ska ta vara på de värden projektet tagit fram för platsen som helhet samt fungera i utomhusmiljö. Önskvärt är att konstnären tar hänsyn till kommande medborgardialoger. Konstnären ska kunna skapa en gestaltning som bidrar till en stimulerande och trygg miljö för medborgare att vistas på, kunna skapa ett verk som blir en integrerad del i platsen, kunna skapa ett verk som stimulerar möten och dialog och som bidrar till trygghets- och säkerhetsaspekter. Konsten ska också vara tillgänglig och angelägen både i nuet och över tid.

I urvalsprocessen är det önskvärt att konstnären har ett samtida konstnärligt uttryck. Konstnären ska i sitt konstnärskap kunna kombinera detta med, och kunna knyta an till, en kulturhistorisk miljö. Konstnären ska kunna hantera den kombination av hårda material som finns i idrottshallen med övergången till skog och natur som finns utanför. I arbetet med den konstnärliga gestaltningen ska vidare barn- och ungdomsperspektivet beaktas, samt hänsyn till det befintliga närområdets kvaliteter. Därtill är det liksom tidigare nämnts av stor vikt att konstnären ges fritt tolkningsutrymme i sitt skissuppdrag för att den konstnärliga gestaltningen ska kunna vidhålla integritet och inte blir styrd.

Tänkbara platser

Det är viktigt att inom idrottshallen hitta platser som kommer många människor tillgodo och att det är en plats, ett offentligt rum, dit alla har tillträde. Plats för gestaltning diskuteras av konstnär och projektledare från avdelningen för offentlig konst.

Tidplan

Konstnären påbörjar skissarbetet under våren 2019 med inlämning under våren 2019. Möten för medborgardialog planeras in och konstnärligt förankringsarbete diskuteras om det är möjligt att knyta in i processen. När skissen är godkänd av kulturförvaltningens sakkunniggrupp och beslutad av kulturnämnden presenteras den för inblandade parter. Därefter kan gestaltningen gå i produktion. Den konstnärliga gestaltningen planeras att färdigställas och vara på plats under 2019–2020.

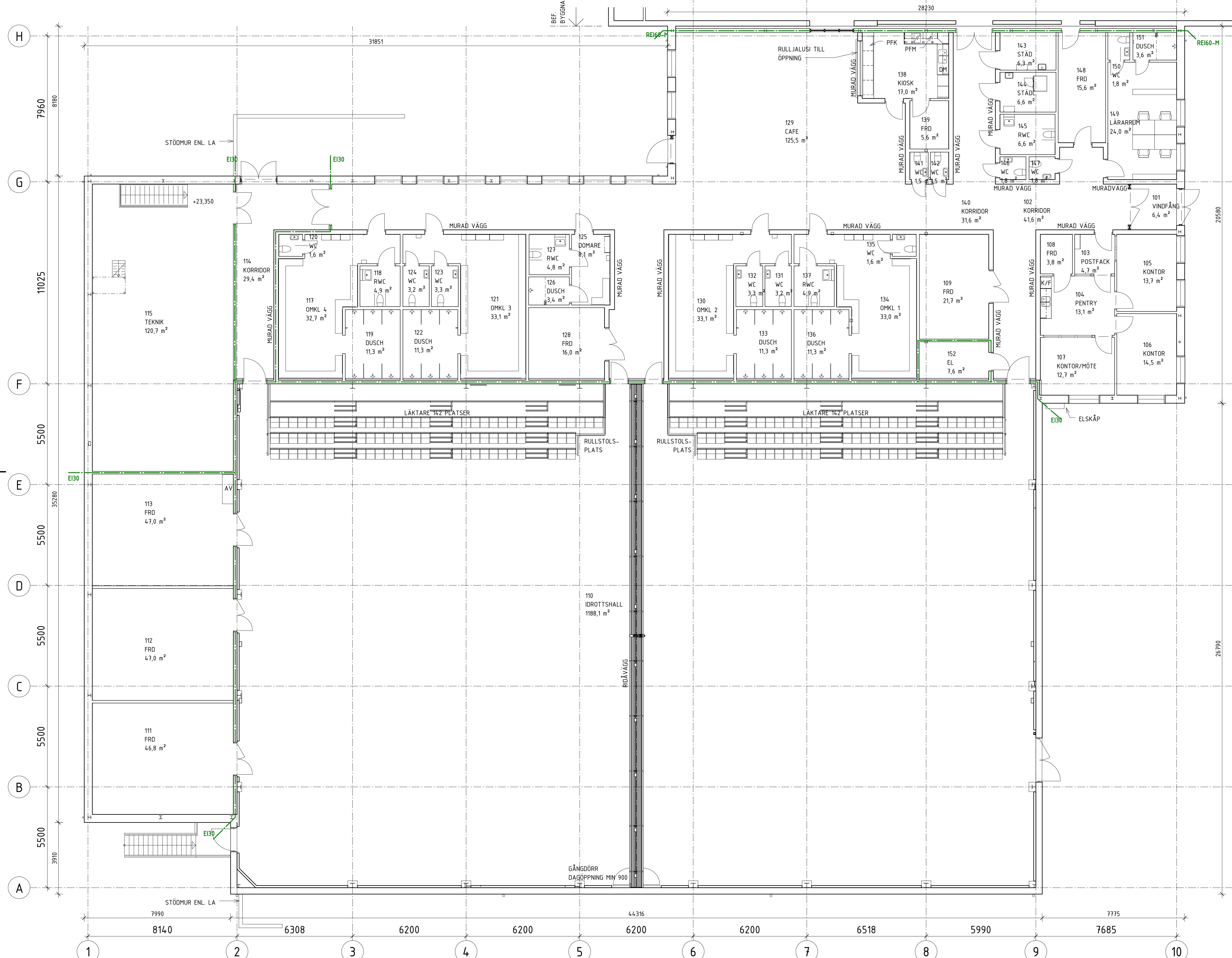
Ekonomiska konsekvenser

En årlig summa av Uppsala kommuns investeringsmedel avsätts för offentlig konst. Kulturnämnden beslutar om detaljerad fördelning av investeringsmedlen. Konstnärliga gestaltungsuppdrag under 600 tkr hanteras på delegation av kulturförvaltningens avdelning för offentlig konst och konstprogram tas vidare till kulturnämnden som anmälningsärende. För konstprojektet för Storvreta idrottshall finns avsatt 1 250 tkr vilket ryms inom antagen budget för investeringsmedel. Projektet hanteras liksom övriga konstprojekt enligt Uppsala kommuns Riktlinjer för arbetet med offentlig konst. Anskaffning av konst sker i enlighet med lagen om offentlig upphandling (2016:1145).

PLAN 01

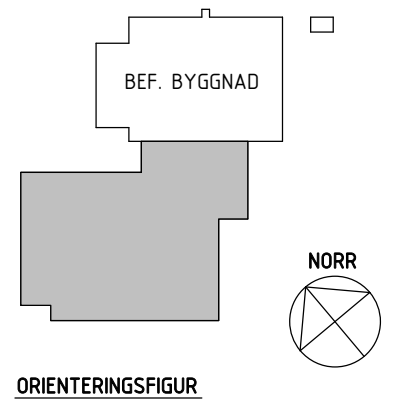
FÖRKLARINGAR

MÅTT ANGES I mm.
 +4,5 - nya plushöjder, höjdsystem RH2000
 FG - färdig golv
 FM - färdig mark

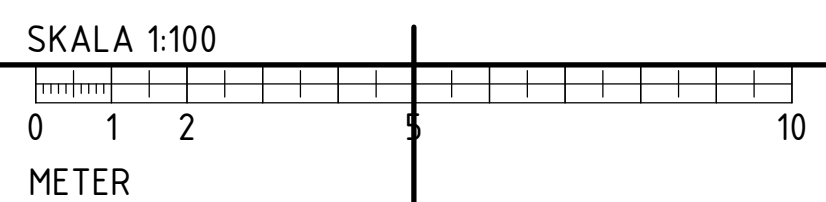

HÄNVISNINGAR

Översiktsplaner se ritning: A-40.1-tx0, där xx = plan
 Planer, mått och littera se ritning:
 Plan 00 A-40.1-1001 - A-40.1-1002
 Plan 01 A-40.1-1011 - A-40.1-1014
 Takplan A-40.1-1021 - A-40.1-1024
 Sektioner se ritning: A-40.2-1001 - 1002
 Fasaderna se ritning: A-40.3-1001 - 1002
 Ljudkrav se ritning: A-40.1-1019 och
 Akustikt program 2016-12-02

BET	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
RELATIONSHANDLING			
STORVRETA IDROTTSALL			
STORVRETA 4:70			
A	TEMA	tel. 018 17 08 00	
K	NCC TEKNIK & HÅLLBARHET	tel. 0700 88 70 82	
KP	NIFAB	tel. 0920 22 07 70	
EL	IKKAB	tel. 033 20 56 90	
LA	TEMA	tel. 018 17 08 00	
VVS	ÄF INFRASTRUKTUR	tel. 010 505 0000	
UPPDAG NR	RITAD/KONSTR. AV	HANDLÄGGARE	
2018-02-22	AML/MBN	M.BENGTSSON	
DATUM	ANSVARIG		
2018-02-22	A.McLAUGHLIN		
PROJEKT NR	OBJEKT NR	BYGGNAD NR	
1506	172	B314	
NYBYGGNAD AV IDROTTSALL			
PLAN 01			
NYBYGGNAD			
SKALA	NUMER	BET	
A1 1:100	A-40.1-1010		
A3 1:200			

2018-02-21 16:50:37 K:\P\TEMA STRUKTUR\Uppdrag\160\283300_ Storv-byg2_Arbeitsmaterial\Ritningar\Modell - RHVA-40-V-1000_Ryt18_ Storvreta RH.rvt